

ካቶሊካዊ ርእሰ ኤጳርቅና ዘበአሥመራ

አሥመራ - ኤርትራ

“ኦ ፤ እስራኤል ሰማዕ!”

ክቡር ሕዝበ እግዚአብሔር፤

እንሆ ሎምዘመን እውን፤ ብኃይሊ እግዚአብሔር፤ ናብ ሰሙካ ሕማማትን በዓላት ትንሣኤን ብድኃነ ሰላም በጸሐና፤ ንኣና ንክርስትያን፤ በዓላ ትንሣኤ ኦቲ ዝዓበዩ በዓልና ከም ምኅኒ መጠን፤ ዓመት መጽአ፤ ብዛዕባ እቲ ዓሚቕ ትርጉሙ ከነሰተንትን ኣዘዩ ጠቓሚ እዩ፤ መዝሙር ናይዚ በዓላት እዚ ከምዝሕብረና፤ “ፋሲካ ብሂል ማዕዶት፤ እስመ ዐደወ እግዚእን እምት ወሰተ ሕይወት”፤ ጉይታና ካብ ሞት ናብ ሕይወት ስለዝተሳገረ፤ ፋሲካ ማለት ምስጋር ማለት እዩ ይብል። እግዚአብሔር ንሕዝቢ እስራኤል ካብ ባርነት ግብጺ ሓራ ከውጽኦም ከሎ፤ መጀመርያ፤ ንልዓት መዓዶ ዝውቶም ብደም እቲ ገንሽል ፋሲካ ክቀብኡ ኣዘዙም። በዚ ምክንያት ከኣ እቲ ንሞክሪ ኣውዓት ግብጺ ክቐትል ዝተላእከ መልእኽ፤ ንደቂ እስራኤል ከይቀተለ ሰገሮም፤ ወይ ኃለፎም፤ ከምኡ እውን ግብጺውያን ኣርኪቦም ክሕዝዎም፤ ደድሕሪኦም ይገደሉ ኣብ ዝነበሩ እዋን፤ እግዚአብሔር ንባሕሪ ኤርትራ (ቀይሕ ባሕሪ) ኣብ ክልተ መቼሎ ንእስራኤላውያን ብዝቐጸ መሬት ኣሳጊሩ ንሰራዊት ግብጺ ግን ኣብቲ ባሕሪ ከምዝቐሕሎ ገበርም (ዘጸ 14:1312ኦ)። ኣብ ደብረ ሲና ድማ 10 ትእዛዛት ብምሃብ ምስ ሕዝቢ እስራኤል፤ ኪገን ተኸለ (ዘጸ 20:1-26 ረኣ)። እዚ ሓራ ዘውጽእ ምስጋርን (ፋሲካ) ጉዕዞን እዚ፤ ንሕዝቢ እስራኤል ዘይርሳዕ ተዘክሮ ኮኖም። በዚ ምክንያት ከኣ ዓመት ዓመት ብዓብይ ክብርን ምስጋናን ክብዕልዎ ጀመሩ። እዚ በዓል እዚ ናይ ሓጉሰን ምስጋናን ሞራይ ዘይኮነ ናይ ተሰፋ በዓል እውን እዩ ነቢሩ። ንሕዝቢ እስራኤል እቲ ቀደም ብኃያል ቅልጽሙ ሓራ ዘውጽኦም ኣምላኽ፤ እንደገና ከምኡ ብዘበለ ተኣምር ከድኅኖም ከምዝኸእል ወትሩ ክትሰፈው ይሕግዎም ነበረ። ክሳብ ሎሚ እውን ነቲ ዝተገበረሎም ዓበይቲ ተኣምራትን፤ ዘርአዮም ትኣምርትታትን ንውሉድ ወሎዶ ከዘንትው ይርከቡ ኣለው።

ትንሣኤ ክርስቶስ እውን ንኣና፤ ከምዚ ብዘበለ ናይ እምነትን ተሰፋን ፍቕርን መንፈስ ክመልእና ይግባእ። ፋሲካ ማለት ካብ ሞት ናብ ሕይወት፤ ካብ ጸልማት ናብ ብርሃን፤ ካብ ባርነት ናብ ሓርነት ምስጋር ማለት ስለዝኾነ፤ ትንሣኤ ክርስቶስ ንነፍሰ ወከፍና መዓልቲ ሓርነት እዩ። ብወገን መድኃኒና ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ኩሎ እቲ ንድኅነትናን ሓርነትናን ዘድሊ ምሉእ ብምሉእ ተፈጸሙልና እዩ። ምእንታና ተሳቕዮ፤ ሞይቲ፤ ተቐቢሩ፤ ተንሣኤ ሓዲስ ሕይወት፤ ሓርነት፤ ብርሃን ኣምጺኡልና። በዚ ምክንያት ኢና ለይቲ ፋሲካ፤ “ክርስቶስ ተንሥኦ እመታን፤ በዓብይ ኃይል ወሰልጣን፤ ኣሰሮ ለሰይጣን፤ ኣግኣዝ ለኣዳም፤ ሰላም እምይእዚሰ ኮነ ፍሱካ ወሰላም” እናበልና እምነትና ንገልጽ። መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ተዓዊቲ እዩ። ንሕናውን ምስኡ ምእንቲ ክንዕወት ዘድልዩና ጸጋን መንገድን ቀሪቡልና እዩ። ንሕናኸ ብወገንና ነዚ ክርስቶስ ዘምጽኡልና ጸጋታትን ሓርነትን ብምስጋናን ሓጉሰን ተቐቢልና ኣብ ዕለታዊ ሕይወትና ናትና ክንገብሮ እንታይ ክንገብር የድሊ? ኣብ ዕለታዊ ሕይወትና ካብ ኃጢአትን ካብ ሞትን ካብ ባርነትን ነጻ ኮይንና ምስ መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስን ኣዲኡ ማርያምን፤ ኣቡኡ ዮሴፍን ኩሎም መላእኽትን ቅዱሳንን ክንጉዓዝ ዘኽእልና እንታይ እዩ? ንዘገበረልካ፤ ሓደው ግበረሉ ሓደው ንገረሉ ከምዘበሃል፤ ንሕናኸ ንዚ ምእንታና ዝተበጀው ገንሽል እንታይ ንመልሰ?

ነዚ ሕቶታት እዚ ንምምላህ፤ እስኪ ነዚ፤ “ኦ እስራኤል ሰማዕ!” ዝብል ካብ መጽሓፍ ኦሪት ዘዳግም፤ 6:4፤ ዝተወሰደ ኣርእስቲ ኣዕምቕ ኣበልና ነሰተንትን። ክሳብ ሎሚውን እስራኤላውያን መዓልቲ መጻ፤ ብፍላይ ከኣ ኣብ ጊዜ በዓላት ፋሲካም ብታሕገስ ዘንብብዎን ዝጽልዩዎን፤ ዝሕቡሉን ጠቐሰ እዩ። “ኦ እስራኤል ሰማዕ!”፤ ሸማ እዝራኤል! ዝብል ናይ እግዚአብሔር ጸዋዒት ንነፍሰ ወከፍ ኣይሁዳውን ንኩሎም ደቂ እስራኤልን፤ ኣዘዩ ክቡር ቃላትን ትእዛዝን እዩ። ቡቲ ሓደ ወገን ብሥራትን፤ ዕድመን ምትብባዕን እዩ። ቡቲ ካልእ ከኣ መዘኻኸርን መጠንቀቕታን እውን እዩ። እቲ ዝሰማዕኩ እንታይ እዩ? እንተበልና ነዚ ዘሰብዐ ዘገርም መግለጺ ንረክብ። “ኦ እስራኤል! ሰማዕ! እግዚአብሔር ኣምላኽካ፤ በይኑ እግዚአብሔር እዩ። ንሰኻ ድማ ንእግዚአብሔር ኣምላኽካ፤ ብኹሎ ልብኻን፤ ብኹሎ ነፍሰኻን፤ ብኹሎ ኃይልኻን ኣፍቅር። ነዚ ኣነ ሎሚ ዘእዘዘካ ዘሎኹ ቃላት፤ ኣብ ልብኻ ዑቕር። ንደቅኻ ምሃርም፤ ኣብ ቤትካ ኮፍ ምስ በልካን፤ ኣብ መንገዲ ክትከይድ ክሎኻን፤ ኣብ ምድቃሰካን፤ ኣብ ምትንሣኤካን ብእኡ ተዛረብ። ንምልክት ክኾነካ ኣብ ኢድካ እሰር። ከም ክታብ ድማ ኣብ ግንባርካ እሰር። ኣብ ልዓት ቤትካን ኣብ ማዕጾ ኣፍ ደገኻን ድማ ጽሓፍ” (ዘጻ 6:4-9)። ንመን እዩኸ “ሰማዕ” ዝብሎ ዘሎ? ንውልቀ ሰብ ድዩ ወይስ ንመላእ ሕዝቢ እስራኤል?፤ ንመላእ ሕዝቢ እስራኤል ኮነ፤ ንነፍሰ ወከፍ እስራኤላዊ፤ ነቲ ሓደ ሕያው ኣምላኽ ምምላኽን፤ ንእኡ ሞራይ ምፍቃርን፤ ንእኡ ሞራይ ምትእዛዝን፤ እቲ ዝዓበዩ ናይ እምነትን ናይ ኣምልኽን ስራሕ እዩ። ከምኡውን እቲ ዝዓበዩ ናይ መንነት መግለጺ እዩ ክንብል ንኽእል። “ኣነ ኣምላኽኩም ክኸውን እዩ፤ ንሰኻትኩም ከኣ ሕዝቢይ ክትኮኑ ኢኹም። ጸቡቕ ምእንቲ ክትረኽቡ እውን ቡቲ ኣነ ዘእዘዘኩም ዘበለ ኩሎ መንገድታት ተመላሲሱ” (ኤር 7:23)።

ንኣና ንሰዓብቲ እቲ ካብ ሞት ዝተንሥኦ ክርስቶስ፤ ሎሚ እቲ ዘሰማዕ እንታይ እዩ። ብርግጽ፤ ቅዱስ ጳውሎስ ከምዝብሎ “እምነት ካብ ምሰማዕ እዩ፤ እቲ ዘሰማዕውን ቃል ክርስቶስ እዩ” (ሮማ 10:17)። ስለዚ ሓደ ክርስትያን ንመድኃኒኡ ክርስቶስ ክሰማዕ ግቡእ እዩ። እዚ ምሰማዕ እዚ ግን እንታይ ማለት እዩ? ኣብ ቅዱሳት መጻሕፍቲ፤ “ምሰማዕ”፤ ቃል ንቃሉ፤ ጽን ምባል፤ እዝኒ ምሃብ፤ ኣቃል፤ ምግባር፤ ክኸውን ከሎ፤ ዓላምኡ ግን፤ ንዘሰማዕካዮ ኣሚንካ ምቕባል፤ ንዝተባህለካ ምትእዛዝ፤ ልዕሊ ኩሎ ግን ነቲ ዘሰማዕካዮ ብግብሪ ምፍጻም፤ ማለት እዩ። “ኣሚን” ማለት፤ ሕራይ፤ ከምኡ ይኹን፤ እቅብል ማለት እዩ። ሰሚዕካ ዘይትቐበል ወይ ዘይተተግብር እንተኮይንካ፤ ከምዘይሰማዕካ እዩ ዝቐጸር። ኣብ ትንቢት ኢሳይያስ ከምነንብብ፤ “ኣታ ሕዝቢይ ናባይ ኣድሁብ፤ ኣታ ዓሌተይ ጽን በለኒ” (ኢሳ 51:4) ይብል። እግዚአብሔር፤ ሕዝቡ ክሰምዩ ኣዘዩ ሃረር ዝብል ኣምላኽ እዩ። እንተኾነ፤ ብዙሃ ጊዜ ሕዝቢ እስራኤል ከምዘይሰምዑዎን፤ ፍቓዱ ክፍጽሙ ከምዘይተረኽቡን፤ ጠለምቲ ምኅያምን፤ ብምስትምሳል ደጋጊሙ የዘኻኸርም ከምዝነበረ፤ ቅዱሳት መጻሕፍቲ ከምስክሩልና ንርእዮ። ንኣብነት ኣብ መዝሙር ዳዊት፤ “ኦ ሕዝቢይ ኣሰምዓልኩም ኣሎኹም፤ ሰምዑኒ፤ ኦ እስራኤል ኣዩ እንተተሰምዑኒ፤ ካልእ ኣምላኽ ኣብ ማእከልኩም ኣይሃሉ፤ ንካልእ ኣምላኽ እውን ኣይትሰገዱ። ሕዝቢይ ግና ኣይሰምዑን፤ እስራኤል ድማ ኣይተኣዘዙን” (መዝ 81:8-9.11) ይብል። ንኤርሚያስ ነቢይ እውን፤ እግዚአብሔር ባዕሉ፤ ሕዝቢ እስራኤል፤ “ድምጺ እግዚአብሔር ኣምላኽም ዘይሰምዑ፤ ተግሣጽ ከኣ ዘይቅበሉ ሕዝቢ ምኅያም ክትነግሮም ኢኻ፤ ሓቂ ጠፊኦ እዩ፤ ብኣኣ ዝሃረብውን ሓደ እኳ የልቦን” (ኤር 7:28) ክብሎ ንርእዮ። እቲ ብሙሴ ገቢሩ ንሕዝቢ እስራኤል ዝሃሰም ዓሰርተ ቃላት፤ ወይ ዓሰርተ ትእዛዛት እውን ተጸሚቖም፤ ኣብዚ ኢየሱስ

